

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
913-12

meddelad i Stockholm den 10 januari 2013

KLAGANDE

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

MOTPART

AA

Ombud: Advokat Emanuel Öz
Redwise Advokatbyrå KB
Box 835
101 36 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköpings dom den 16 december 2011 i mål nr 2878-11

SAKEN

Arbetskadeliivränta

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver kammarrättens avgörande och visar målet åter till kammarrätten för fortsatt handläggning.

YRKANDEN M.M.

Försäkringskassan yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva kammarrättens dom och anför bl.a. följande. För att kunna fastställa om det

Dok.Id 127705

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

föreligger en arbetsskada krävs ofta en omfattande utredning. Om övriga förutsättningar för att få livränta eller annan ersättning inte är uppfyllda och utgången ändå kommer att mynna ut i ett beslut om avslag bör kassan inte behöva utreda om det föreligger en godkänd arbetsskada.

AA medger bifall till Försäkringskassans överklagande.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bakgrund

Av handlingarna i målet framgår bl.a. följande. AA anmälde i oktober 2009 viss ohälsa som en arbetsskada och ansökte samtidigt om ersättning enligt lagen om arbetsskadeförsäkring (1976:380), LAF, från och med den 11 maj 2009. Försäkringskassan ändrade i omprövningsbeslut den 11 juni 2010 inte sitt tidigare beslut att avslå AAs ansökan om livränta med motiveringen att hans förmåga att skaffa inkomst genom arbete inte bedömdes vara bestående nedsatt under minst ett år framåt i tiden och med minst en femtondel. Eftersom han inte bedömdes uppfylla denna förutsättning för rätt till livränta prövade Försäkringskassan inte om en arbetsskada förelåg. AA överklagade beslutet hos Förvaltningsrätten i Växjö och yrkade att han skulle beviljas livränta. Förvaltningsrätten avslog överklagandet. AA fullföljde sin talan till Kammarrätten i Jönköping, som genom det nu överklagade avgörandet upphävde Försäkringskassans beslut och förvaltningsrättens dom och återförvisade målet till Försäkringskassan för prövning av om en arbetsskada förelåg.

Rättslig reglering

Enligt 34 § andra stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL, får talan mot beslut, varigenom mål återförvisas till lägre instans, föras endast om beslutet innefattar avgörande av fråga, som inverkar på målets utgång.

I 2 kap. 1 § LAF anges att med arbetsskada förstås skada till följd av olycksfall eller annan skadlig inverkan i arbetet. I 4 kap. 1 § anges att en försäkrad som till följd av arbetsskada har fått sin förmåga att skaffa sig inkomst nedsatt med minst

en femtondel har, om nedsättningen är varaktig eller kan antas bestå under minst ett år, rätt till ersättning i form av livränta för den inkomstförlust som uppkommer.

Enligt 8 kap. 3 § andra stycket LAF ska frågan om den försäkrade ådragit sig en arbetsskada prövas endast i den mån det behövs för att bestämma ersättning enligt lagen.

LAF är upphävd, men är tillämplig i målet enligt 1 kap. 3 § lagen (2010:111) om införande av socialförsäkringsbalken.

Är kammarrättens återförvisningsbeslut överklagbart?

Kammarrätten har visat målet åter till Försäkringskassan för ny handläggning. Enligt kammarrätten borde Försäkringskassan först ha prövat om de anmälda besvären uppkommit till följd av sådan skadlig inverkan i arbetet som avses i 2 kap. 1 § LAF innan kassan prövade om förutsättningarna för livränta i 4 kap. 1 § var uppfyllda.

Visserligen har kammarrätten i sitt beslut om återförvisning inte tagit ställning till hur Försäkringskassan ska bedöma AAs ansökan i sak. Beslutet innehåller dock ett principiellt uttalande om i vilken ordning prövningen av förutsättningarna för rätt till livränta på grund av arbetsskada ska göras och innebär att kassan på nytt måste pröva AAs ansökan. Beslutet får därför anses innefatta ett avgörande av en fråga som inverkar på målets utgång i den mening som avses i 34 § andra stycket FPL. Försäkringskassan har därmed rätt att överklaga beslutet.

Måste prövningen av förutsättningarna för rätt till livränta ske i en viss ordning?

För att livränta ska beviljas krävs dels att den försäkrade ådragit sig en arbetsskada enligt 2 kap. 1 § LAF, dels att arbetsskadan föranlett en sådan nedsättning av arbetsförmågan som anges i 4 kap. 1 §.

Kammarrätten har utgått från att prövningen måste ske i en viss ordning.

Mål nr
913-12

Om den bedömningen görs att en försäkrads arbetsförmåga inte är nedsatt på det sätt som anges i 4 kap. 1 § LAF, kan ersättning inte utgå även om arbetsförmågans nedsättning har sin grund i en arbetsskada. I sådant fall finns inget behov av att pröva om en arbetsskada föreligger.

Försäkringskassan har följaktligen haft fog för att inte först pröva om AA ådragit sig en arbetsskada. Kammarrätten borde således inte ha återförvisat målet till kassan för sådan prövning. Kammarrättens avgörande ska därför upphävas och målet visas åter till kammarrätten för fortsatt handläggning.

Henrik Jermsten

Nils Dexe

Eskil Nord

Anita Saldén Enérus

Christer Silfverberg

Ellinor Malmberg

Föredragande justitiesekreterare

Avd. II

Föredraget 2012-11-28